

Staatsbosbeheer Regio Zuid
Spoorlaan 444 | 5038 CH Tilburg
T 013-7074800
www.staatsbosbeheer.nl

staatsbosbeheer

Wandelen

Het Moretusbos

Een parkbos aan de Belgische grens bij Putte

Het pronkstuk van de jonker

Een hoepelrok of een hoge hoed zal u niet misstaan tijdens een wandeling door één van de oudste bossen van West-Brabant, Het Moretusbos.

Dit statige bos dankt zijn naam aan jonkheer Johannes Josephes Moretus. Hij bewoonde het kasteel Ravenhof dat tegenwoordig net op Belgisch grondgebied staat.

Omstreeks 1760 liet jonker Moretus een parkbos aanleggen als onderdeel van zijn landgoed. Dit gebeurde geheel in de stijl van de tuinen van het paleis van Versailles in Frankrijk.

In deze tuinen was de natuur volgens een strak patroon ingericht. Nu, meer dan tweehonderd jaar later, ademt het bos nog steeds stijl en status uit.

Kaarsrechte bomenlanen, historische bouwwerken, verhogingen met prachtige vergezichten. Lopend door het gebied wordt duidelijk dat jonker Moretus met zijn landgoed wilde imponeren. Dat is hem gelukt.

Verrassende elementen.

Zien en gezien worden

Het Moretusbos werd aangelegd in de tijd van de Barok. Niet alleen moest het landgoed overdadig en groots zijn, men had ook oog voor detail. Alles in het ontwerp draaide om het tonen van de welstand en de status van de eigenaar. Het kasteel en de bewoners moesten van verre gezien kunnen worden en op meerdere plaatsen moest het landgoed een weids uitzicht bieden. In de tijd van jonker Moretus overheerste het idee dat de mens boven de natuur stond en hierin orde moest scheppen. De vormgeving van het landgoed geeft dan ook duidelijk de positie van de mens ten opzichte van de natuur weer. Lange bomenlanen, terrassen, sterrenbossen en verhogingen leiden steeds de aandacht naar het indrukwekkende kasteel dat een centrale plaats inneemt.

Een kijkje in het verleden

Het Moretusbos telt een aantal bezienswaardigheden die u meenemen naar het tijdperk van grote rokken, pruiken, koetsen en vooral flaneren. Als eerste valt het kasteel Ravenhof op. Een indrukwekkend hoofdgebouw met zijvleugels en een centrale oprijlaan. Vanuit de Ravenhof loopt er een laan het landschap in. Op deze laan, die de centrale as van het bos vormt, staat op een verhoging de Gloriëtte, het bijzondere theehuisje van jonker Moretus. Vanuit de Gloriëtte heeft u in het verlengde van de hoofdlaan een bijna onbegrensd uitzicht over de velden. Toen tijdens de aanleg van het bos de zon precies in deze laan scheen wisten de arbeiders dat het bijna schafttijd was. Vandaar de naam Elfurendreef.

Andere bezienswaardigheden zijn de Geldberg met zijn uitzicht, het Fort, de Huzarenberg en het Sterrenbos. Elk met een eigen verhaal en geschiedenis. U kunt deze lezen op de informatiepanelen langs de wandelroute.

Uitzicht vanaf de Geldberg.

- A** Gloriëtte
- B** Geldberg
- C** Het Fort
- D** Huzaren berg
- E** Sterrenbos

■ ■ Wandelroute (ca. 2,5 km)

Meer informatie over de objecten vindt u langs de wandelroute

BELGIË **P**

Cultuur of natuur?

Overweldigd door de cultuurhistorie van het bos zou u haast vergeten dat u zich in een natuurgebied bevindt. Ook al is het Moretusbos door mensenhanden aangelegd, de natuur krijgt er ruimschoots de kans. Zo staan er tal van bomen die op zichzelf monumenten zijn. Van de beuken, eiken, grove dennen en kastanjabomen hebben waarschijnlijk enkelen de tijd van jonker Moretus ´in levende lijve´ meegemaakt. Wat dichterbij de grond vallen vooral de vele rododendronstruiken op. Deze stammen niet uit de tijd van de jonker, maar zijn halverwege de negentiende eeuw aangeplant. Deze rododendron, die vooral langs de paden groeit, geeft de wandelaar een beschermt gevoel. Waar men vroeger in het zicht van iedereen flaneerde, lenen de paden zich nu prima voor een romantische wandeling. Ook allerlei diersoorten voelen zich thuis op het landgoed van de jonker. Eekhoortjes verplaatsen zich behendig in het bladerdak. Reeën houden zich meestal goed verstopt. Als u goed luistert, hoort u het zachte tikken van de vele sprinkhaantjes die zich in het struikgewas verscholen houden. Het Moretusbos telt ook een groot aantal soorten vogels, waaronder verschillende spechten, boomklevers, gaaien, uilen en vele andere broedvogels. Vanuit de lucht wordt u in de gaten gehouden door de roofvogels die het landgoed van de jonker lijken te bewaken. Cultuur en natuur gaan hier hand in hand.

De boomklever is een van de vele zangvogels in het Moretusbos.

De wandeling

Om het gehele gebied te bezoeken kunt u het beste de wandelroute volgen. De route begint bij de Gloriëtte. Voor een aantal van de bezienswaardigheden dient u het pad te verlaten. Dit staat aangegeven langs de route. Bent u nieuwsgierig naar de geschiedenis van het Moretusbos, dan is dit zeker de moeite waard.

Wandelroute: Volg de palen met de rood met witte bordjes

Lengte: ca. 2,5 km

Duur: Ongeveer drie kwartier

Overige informatie: De route start bij de Gloriëtte.

Volg de aanwijzingen langs de route voor de historische bezienswaardigheden. Een horecagelegenheid vindt u in het koetshuis van de Ravenhof

Parkeren: Zie kaart

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Staatsbosbeheer

Beheerseenheid Markiezaat; 06-53249633

www.staatsbosbeheer.nl